

HOTĂRÂRE

privind aprobarea Programului multianual strategic de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară 2024-2027

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 8 din Legea nr. 213/2016 privind cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară,

Guvernul României adoptă prezenta Hotărâre

Articol unic – Se aprobă Programul multianual strategic de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară 2024-2027, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta Hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU





MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

**PROGRAMUL MULTIANUAL STRATEGIC
DE COOPERARE INTERNAȚIONALĂ PENTRU
DEZVOLTARE ȘI ASISTENȚĂ UMANITARĂ
2024-2027**





CUPRINS

1.	<u>REZUMAT</u>	2
2.	<u>INTRODUCERE</u>	3
2.1.	ISTORICUL ȘI RELEVANȚA PROGRAMULUI MULTIANUAL STRATEGIC DE COOPERARE INTERNĂȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTARE ȘI ASISTENȚĂ UMANITARĂ.....	3
2.2.	AVANTAJELE COMPARATIVE ALE ROMÂNIEI.....	4
3.	<u>VIZIUNE</u>	4
3.1.	PRINCIPII	5
3.2.	ANGAJAMENTELE ROMÂNIEI LA NIVEL INTERNAȚIONAL	6
3.3.	OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE.....	7
4.	<u>PRIORITĂȚI</u>	7
4.1.	PRIORITĂȚI TEMATICE.....	7
4.2.	PRIORITĂȚI GEOGRAFICE	9
4.2.1.	REGIUNI PRIORITARE.....	9
4.2.2.	ȚĂRI PRIORITARE	9
4.3.	TEME TRANSVERSALE	11
5.	<u>ASISTENȚA UMANITARĂ</u>	11
6.	<u>INSTRUMENTE DE COOPERARE INTERNAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTARE ȘI ASISTENȚĂ UMANITARĂ</u>	13
6.1.	ASISTENȚA BILATERALĂ	13
6.2.	ASISTENȚA MULTILATERALĂ	14
6.3.	COOPERAREA CU INSTITUȚIILE PUBLICE DIN ROMÂNIA	15
6.4.	COOPERAREA CU SOCIETATEA CIVILĂ ȘI MEDIUL ACADEMIC	15
6.5.	COOPERAREA CU MEDIUL PRIVAT.....	16
6.6.	COOPERAREA TRIUNGHIULARĂ	16
7.	<u>RESURSE BUGETARE</u>	16
8.	<u>ASIGURAREA VIZIBILITĂȚII ACTIUNILOR DE COOPERARE INTERNAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTARE ȘI ASISTENȚĂ UMANITARĂ</u>	17
9.	<u>MONITORIZARE, RAPORTARE ȘI EVALUARE</u>	17





1. REZUMAT

Programul multianual strategic de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară 2024-2027 (în continuare *Programul*) reprezintă cel de-al doilea document strategic de stabilire și planificare a obiectivelor generale și specifice de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară ale României pe termen mediu și lung. Acesta a fost elaborat de Ministerul Afacerilor Externe, cu consultarea *Comitetului consultativ în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistență umanitară* (în continuare *Comitetul consultativ*).

Activitatea României în materie de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară în perioada 2024-2027 va reprezenta o continuare naturală a eforturilor derulate în intervalul 2020-2023 de țara noastră în vederea consolidării profilului de donator în domeniu și va fi fundamentată pe evoluțiile recente în plan internațional, precum și pe experiența dobândită din implementarea *Programului multianual strategic privind cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară în perioada 2020-2023* și a *Planurilor anuale de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară* din ultimii ani.

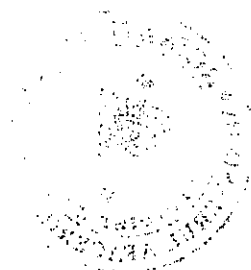
Obiectivul strategic global al României este de a contribui la eradicarea sărăciei extreme. Din această perspectivă, statele partenere ale României în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistență umanitară sunt cele cuprinse în categoriile: a) țările cel mai puțin dezvoltate; b) țările cu venituri mici; c) țările cu venituri medii.

România va depune eforturi pentru asigurarea unei finanțări coerente și eficiente a politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, având în vedere angajamentele asumate de țara noastră la nivel european de atingere, până în anul 2030, a obiectivului de alocare a 0,33% din Venitul Național Brut pentru asistența oficială pentru dezvoltare. De asemenea, România va urmări să contribuie la îndeplinirea obiectivului Uniunii Europene de a furniza, împreună cu statele membre, 0,20% din Venitul Național Brut sub formă de asistență oficială pentru dezvoltare în țările cel mai puțin dezvoltate până în anul 2030.

În perioada 2024-2027, România va acționa cu preponderență pentru *dezvoltarea instituțională* a statelor partenere. Totodată, țara noastră va contribui la asigurarea unei *tranziții verzi* care va ține cont de aspectele de mediu și de efectele schimbărilor climatice în statele partenere. Nu în ultimul rând, demersurile în materie de cooperare internațională pentru dezvoltare ale României vor fi direcționate spre *dezvoltarea umană* a populațiilor statelor partenere, în vederea susținerii acestora pentru îndeplinirea propriilor obiective de dezvoltare. Aceste trei priorități tematice sunt parte a angajamentului României de implementare a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă în plan internațional, activitățile în materie de cooperare internațională pentru dezvoltare fiind strâns corelate cu atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă.

Regiunile de interes pentru România din perspectiva politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară sunt *regiunea extinsă a Mării Negre, Balcanii de Vest, Africa și Orientul Mijlociu*.

În acest sens, activitățile în domeniu vor fi dirijate, cu prioritate, către Republica Moldova, Ucraina, Georgia, Republica Serbia, Republica Albania, Statul Palestina, Republica Islamică Mauritania, Republica Unită Tanzania, Republica Senegal și Republica Federală Democratică a Etiopiei.





2. INTRODUCERE

2.1. Istoricul și relevanța Programului multianual strategic de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară

În 2007, ulterior aderării la Uniunea Europeană, România a devenit stat donator de asistență oficială pentru dezvoltare. Acest statut presupune, pe lângă alocarea unei finanțări constante, și instituirea unui cadru legal și strategic adaptat la realitățile internaționale astfel încât țara noastră să poată promova o politică de cooperare internațională pentru dezvoltare coerentă și predictibilă.

Temeiul legal pentru angajamentul asumat de România în calitate de donator este Legea nr. 213/2016 privind cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, care prevede rolul Ministerului Afacerilor Externe de coordonator în acest domeniu. Pornind de la acest cadru legislativ, la 21 decembrie 2016 a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 1006/2016 privind organizarea și funcționarea Agenției de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare și pentru completarea Hotărârii Guvernului nr. 8/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe. În luna septembrie 2017 au fost adoptate Hotărârea Guvernului nr. 690/2017 pentru aprobarea Normelor metodologice cu privire la realizarea activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, precum și Hotărârea Guvernului nr. 678/2017 pentru înființarea Comitetului consultativ în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistență umanitară. Astfel, România dispune de un cadru legislativ complet pentru definirea politicilor în materie de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, precum și pentru implementarea acestora.

În anul 2021, conform datelor validate de OCDE, valoarea totală a acțiunilor de asistență oficială pentru dezvoltare întreprinse de instituțiile publice din România a crescut cu 35% comparativ cu anul 2020, ajungând la 417,26 milioane USD (352,80 milioane EUR), respectiv la 0,15% din Venitul Național Brut. Această valoare continuă tendința ascendentă a ultimilor ani și reconfirmă seriozitatea angajamentului României în sprijinul țărilor în curs de dezvoltare și eforturile țării noastre de aliniere la acțiunile adoptate de actorii internaționali privind susținerea statelor în curs de dezvoltare.

Programul reprezintă un demers necesar deoarece România, în calitate de donator care respectă standardele internaționale în materie, trebuie să aplice o politică de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară predictibilă, coerentă și fundamentată pe o serie de obiective realizabile într-un interval de timp bine definit. De asemenea, este necesară actualizarea periodică a cadrului strategic aferent având în vedere evoluțiile pe plan internațional, caracterizate prin existența unor crize multiple care afectează mai ales statele partenere.

Programul a fost elaborat inclusiv ținând cont de lecțiile învățate în urma implementării *Programului multianual strategic privind cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară în perioada 2020-2023*, activitatea României în materie urmând a fi adaptată noilor priorități internaționale. Totodată, cadrul strategic va ține seama de angajamentele internaționale asumate de țara noastră, precum și de tendințele globale în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare.

Principala lecție învățată în perioada 2020-2023 este nevoia de flexibilitate în cooperarea internațională pentru dezvoltare, mai ales în condițiile existenței unei multitudini de crize suprapuse, cu efecte pe termen scurt, mediu și lung. În același timp, activitățile României în materie de cooperare internațională pentru dezvoltare trebuie să asigure un răspuns ferm și concret la provocările globale și regionale și, de asemenea, să fie concepute de o manieră predictibilă pentru a putea contribui constant la ameliorarea efectelor crizelor cu care se confruntă statele partenere.



2.2. Avantajele comparative ale României

În calitate de stat membru al Uniunii Europene, România poate contribui la susținerea eforturilor de integrare europeană ale statelor din regiunea extinsă a Mării Negre și din Balcanii de Vest. Concret, țara noastră a dovedit în ultimii ani că deține capacitatea de a derula activități menite să dezvolte capacitățile statelor partenere în domeniile esențiale pentru aderarea la Uniunea Europeană, precum cele din sfera întăririi statului de drept – consolidarea sistemului judiciar, a prevenirii și combaterii criminalității organizate sau elaborarea politicilor publice anticorupție și integrarea acestora în arhitectura politicii penale naționale. România poate împărtăși din experiența sa de stat care a parcurs procesul de aderare la Uniunea Europeană pe parcursul căruia și-a optimizat legislația în vederea alinierii la *acquis-ul* Uniunii Europene.

Țara noastră are o experiență dovedită în gestionarea situațiilor de urgență. Ca atare, prin Departamentul pentru Situații de Urgență și a altor structuri specializate ale statului român, activitățile de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară vor fi orientate înspre reducerea riscurilor și consolidarea managementului în caz de dezastre, creșterea rezilienței și elaborarea planurilor de continuitate, protecția civilă, prevenirea conflictelor, stabilizarea și reconstrucția post-conflict sau furnizarea de servicii în situații post-conflict.

România poate oferi, prin transfer de expertiză, asistență pentru activitățile care vizează dezvoltarea economică. Astfel, țara noastră se poate implica în eficientizarea și modernizarea sistemului fiscal prin reformă fiscală, îmbunătățirea reglementărilor economice și comerciale, dezvoltarea antreprenoriatului sau transparentizarea sistemului de achiziții publice.

Totodată, țara noastră poate facilita consolidarea politicilor agricole, prin întărirea capacităților de siguranță fitosanitară și veterinară sau prin implicare în dezvoltarea rurală.

Toate activitățile României de cooperare internațională pentru dezvoltare vor urmări integrarea componentei de mediu în vederea combaterii efectelor schimbărilor climatice, în condițiile în care Guvernul României și-a intensificat eforturile pentru a realiza tranziția către o economie „verde”, rezilientă la schimbările climatice, și pentru a integra măsurile de adaptare la schimbările climatice în sectoarele economice, sociale și de mediu vulnerabile.

3. VIZIUNE

Obiectivul strategic global al României, având la bază angajamentele internaționale în materie de cooperare internațională pentru dezvoltare, este acela de a contribui la eradicarea sărăciei extreme prin promovarea păcii și prosperității, prin intermediul unor parteneriate eficiente cu țările beneficiare în vederea susținerii propriilor lor obiective de dezvoltare. Statele partenere ale României în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare sunt cele cuprinse în categoriile: a) țările cel mai puțin dezvoltate; b) țările cu venituri mici; c) țările cu venituri medii.

Prin activitățile de cooperare internațională pentru dezvoltare, România poate mobiliza resursele necesare în vederea dezvoltării capacităților statelor partenere în domeniile în care țara noastră deține expertiză dovedită.

Țara noastră va oferi, prin intermediul activităților de asistență umanitară, ajutor și sprijin persoanelor aflate în nevoie, va apăra demnitatea umană, va contribui la reducerea suferinței oamenilor, inclusiv prin participarea la salvarea de vieți omenești cu echipe specializate, în caz de dezastre naturale de mare amploare, foamete și malnutriție sau alte situații de urgență ori ca urmare a conflictelor, și va asista și sprijini programele de prevenire, reabilitare și reconstrucție.





Activitățile menționate vor fi îndeplinite, folosind întreg instrumentarul instituțional aflat la dispoziție, de către autoritățile administrației publice centrale și locale, societatea civilă, mediul academic, respectiv cel privat, sub atenta coordonare a Ministerului Afacerilor Externe.

3.1. Principii

România va ține cont de o serie de principii consacrate la nivel internațional în fundamentarea activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară și va lua în considerare importanța corelării și coordonării cu acțiunile tuturor donatorilor.

În primul rând, asumarea responsabilității pentru propriul proces de dezvoltare de către țările partenere este un principiu esențial pentru acțiunea României în materie de cooperare internațională pentru dezvoltare. Astfel, țara noastră se va asigura că, în privința proiectelor derulate, implicarea statelor beneficiare va crește la toate nivelurile (guvernamental, regional, local, al societății civile și mediului privat).

De asemenea, România va susține eforturile globale de creștere a eficienței cooperării internaționale pentru dezvoltare. Vor fi abordate, cu prioritate, acele proiecte bilaterale în cadrul cărora România poate contribui cu expertiza proprie și care prezintă un potențial de multiplicare pe mai mulți ani. Țara noastră va depune eforturi pentru a crește numărul de proiecte derulate pe mai mulți ani, în vederea asigurării unei predictibilități în ce privește angajamentele asumate în relația cu statele partenere. Acestea vor fi de lungă durată și axate pe proiecte concrete, care vor crea un impact real în rândul populațiilor statelor partenere.

În linie cu standardele OCDE și ale Uniunii Europene, România se va concentra asupra asigurării coerenței politicilor pentru dezvoltare, în sensul includerii obiectivelor de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară în elaborarea politicilor care pot avea un impact asupra statelor partenere cu scopul limitării sau chiar a eliminării oricăror efecte negative asupra dezvoltării acestora.

Acest deziderat nu poate fi atins fără o strânsă coordonare între autoritățile administrației publice centrale și locale care participă la activitățile de cooperare internațională pentru dezvoltare din partea României în vederea asigurării unei coerențe și predictibilități a acțiunilor desfășurate. În acest sens, până la finele anului 2027, Ministerul Afacerilor Externe, în calitate de coordonator al politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, va adopta măsuri care, pe de o parte, vor urmări optimizarea cadrului legislativ, instituțional și bugetar și, pe de altă parte, vor contribui la asigurarea unui cadru pentru crearea de sinergie în interiorul mediului instituțional care derulează activități de cooperare internațională pentru dezvoltare, sub strânsa coordonare a Ministerului Afacerilor Externe, precum și pentru stabilirea de parteneriate cu societatea civilă, mediul academic și cel privat.

Fundamentarea eficientizării politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară va fi realizată printr-un parteneriat cu structurile competente din cadrul OCDE, pentru a asigura ralierea României la cele mai noi standarde și tendințe în materie.

România sprijină pe deplin eforturile de creștere a coerenței politicilor pentru dezvoltarea durabilă, prezentul *Program* fiind racordat la *Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*, adoptată în noiembrie 2018 și a cărei implementare este coordonată de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă din cadrul aparatului de lucru al Guvernului.

România va acționa pentru dezvoltarea unor parteneriate cu agențiile de cooperare internațională pentru dezvoltare din statele membre ale Uniunii Europene și ale altor țări donatoare pentru a putea armoniza acțiunile românești cu cele ale celorlalți donatori, precum și cu instrumentele de acțiune externă ale Uniunii Europene.



Țara noastră va continua procesul de asigurare a transparenței activităților în materie de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară. Informațiile aferente vor fi publicate în mod pro-activ, în timp ce alți actori interesați din societatea civilă, mediul academic sau cel privat vor fi implicați în implementarea politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară pe parcursul derulării *Programului*.

3.2. Angajamentele României la nivel internațional

Eforturile depuse de România în materie de cooperare internațională pentru dezvoltare urmăresc respectarea criteriilor și standardelor Comitetului de asistență pentru dezvoltare al OCDE. În același timp, având calitatea de *participant* în cadrul respectivului comitet, România este o parte activă a dialogului centrat pe eficientizarea sistemului mondial de cooperare internațională pentru dezvoltare.

România se află în plin proces de aderare la OCDE, motiv pentru care urmărește să își optimizeze legislația și practicile interne în vederea obținerii statutului de membru cât mai curând posibil. În paralel, România va demara procesul de aderare la Comitetul de asistență pentru dezvoltare al OCDE, având în vedere progresele obținute în ultimii ani în materie de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară. Acest proces va implica o serie de eforturi pe două mari paliere: **optimizarea legislației în materie**, cu accent pe crearea instrumentelor de consolidare a rolului Ministerului Afacerilor Externe de coordonator al politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară și pe îmbunătățirea instrumentelor de monitorizare și evaluare a activităților derulate prin intermediul Agenției de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare și al altor instituții implicate în politica de cooperare internațională pentru dezvoltare, respectiv **alinieră la instrumentele juridice gestionate de Comitetul de asistență pentru dezvoltare al OCDE**, precum și asumarea implementării acestora în practica națională în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare.

În același timp, România își va plasa eforturile de cooperare internațională pentru dezvoltare în contextul mai larg al contribuției la îndeplinirea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă ale Agendei 2030. În acest context, țara noastră s-a alăturat angajamentelor asumate la nivel multilateral în următoarele domenii: finanțarea pentru dezvoltare (Consensul Monterrey, Declarația de la Doha, Agenda de acțiune de la Addis Abeba); creșterea eficienței cooperării internaționale pentru dezvoltare și a asistenței umanitare (Agenda Accra pentru Acțiune și Parteneriatul de la Busan privind cooperarea eficientă pentru dezvoltare); gestionarea dezastrelor (Conferința de la Sendai) și a efectelor schimbărilor climatice (Acordul de la Paris, Pactul Ecologic European).

În calitate de stat membru al Uniunii Europene, România va depune eforturi pentru îndeplinirea țintei de alocare a 0,33% din Venitul Național Brut până în anul 2030 ca asistență oficială pentru dezvoltare, conform angajamentelor asumate în anul 2015 la nivel european. În același timp, România va urmări să contribuie la îndeplinirea obiectivului de alocare a 0,20% din Venitul Național Brut al Uniunii Europene și al statelor membre pentru activități de asistență oficială pentru dezvoltare în țările cel mai puțin dezvoltate, până în anul 2030.

De asemenea, activitățile României în materie de cooperare internațională pentru dezvoltare se vor ralia la *Inițiativele Echipa Europa* la nivelurile global, regional și local, cu accent pe susținerea țărilor din regiunile prioritare. Totodată, politica de cooperare internațională pentru dezvoltare derulată de România va sprijini realizarea *strategiei Global Gateway* a Uniunii Europene.

Regulamentul privind Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională - „Europa globală” (NDICI - Global Europe) reglementează finanțarea acțiunii externe a Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027.



Țara noastră va continua să joace un rol important în cadrul comitetelor geografice și tematice ale NDICI - Global Europe, în vederea stabilirii unor alocări adecvate obiectivelor de politică externă ale României.

În plus, România acționează în continuare în sensul promovării valorilor europene și își propune să implementeze angajamentele asumate de statele membre în cadrul Noului Consens European pentru Dezvoltare (2017).

3.3. Obiective generale și specifice

În baza angajamentelor internaționale în materie de cooperare internațională pentru dezvoltare, obiectivul strategic global al României este de a contribui la eradicarea sărăciei extreme, prin intermediul unor parteneriate eficiente cu țările partenere, în vederea atingerii obiectivelor de dezvoltare durabilă ale acestora.

În vederea îndeplinirii acestui deziderat, România va urmări o serie de obiective specifice, precum:

- dezvoltarea și consolidarea instituțională a statelor partenere, prin realizarea de acțiuni care vor urmări: eficientizarea politicilor și practicilor, dezvoltarea abilităților profesionale ale personalului din sectorul public, modernizarea infrastructurii din sectorul public;
- creșterea bunăstării populațiilor din statele partenere, prin acțiuni care vizează creșterea accesului la educație și servicii de bază, oferirea de oportunități de formare profesională, favorizarea creării de locuri de muncă decente;
- susținerea statelor partenere în lupta împotriva schimbărilor climatice și protejarea mediului.

4. PRIORITĂȚI

România, prin intermediul politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, urmărește să contribuie la construirea unei lumi stabile, sigure, incluzive, prospere și durabile folosindu-și capacitățile și expertiza în conformitate cu angajamentele internaționale.

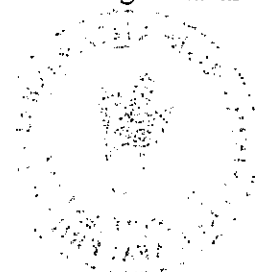
În baza Agendei 2030 și a *Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*, țara noastră se va concentra pe îndeplinirea priorităților tematice și geografice selectate în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare care corespund obiectivelor de dezvoltare durabilă.

4.1. Priorități tematice

Prioritățile tematice de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară ale României se bazează pe nevoile de dezvoltare ale statelor partenere și capacitățile disponibile ale țării noastre, fiind grupate în următoarele domenii:

■ Dezvoltare instituțională:

- ✓ consolidarea structurilor democratice și a statului de drept, împărtășirea experienței acumulate în procesele de tranziție și integrare;
- ✓ buna guvernare, consolidarea capacității instituționale a administrației centrale, locale și sectoriale, inclusiv prin digitalizare, consolidarea societății civile și a mediului privat;
- ✓ consolidarea rezilienței, consolidarea capacităților de protecție civilă și de management al situațiilor de urgență;
- ✓ pacea și stabilitatea;





- ✓ contracararea riscurilor neconvenționale de securitate, cu accent pe securitatea cibernetică, protecția infrastructurii critice și amenințări hibride, precum și combaterea dezinformării.

România acordă o atenție deosebită consolidării păcii și democrației la nivel mondial, mai ales pe fondul noilor provocări generate de contextul geopolitic actual. Din această perspectivă, țara noastră consideră că dezvoltarea „societăților reziliente”, bazate pe pilonii păcii și democrației, care se consolidează reciproc, precum și acordarea unei atenții speciale țărilor fragile, contribuie la promovarea valorilor democratice, a drepturilor și libertăților fundamentale, a stabilității și păcii, a respectării stricte a dreptului internațional și a ordinii internaționale bazate pe reguli.

Acest obiectiv permite României să-și valorifice avantajul comparativ, în sensul că experiența și cunoștințele dobândite în procesul propriei tranziții politice și economice pot fi transferate și implementate în țările partenere pentru a stimula dezvoltarea societăților democratice.

Obiectivul servește, de asemenea, intereselor și nevoilor României, promovarea bunei guvernări fiind o condiție prealabilă pentru intensificarea relațiilor politice și economice cu țările partenere.

■ **Tranziție verde, mediu și schimbări climatice¹:**

- ✓ securitatea alimentară, agricultura durabilă, managementul durabil al apei, salubritatea;
- ✓ adaptarea la schimbările climatice;
- ✓ dezvoltarea rurală și urbană;
- ✓ securitatea climatică și dreptul internațional.

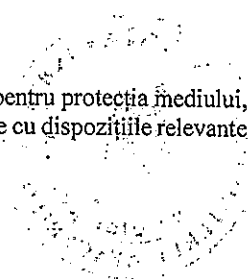
Lupta împotriva schimbărilor climatice și a daunelor aduse mediului reprezintă o problemă cu caracter urgent pentru România și întreaga lume. Astfel, ținând cont de faptul că schimbările climatice pot fi atât un factor generator de conflicte, cât și unul de exacerbare a riscurilor existente în situații de fragilitate, având potențialul de a afecta perspectivele de redresare durabilă și de pace, includerea temei „tranziție verde, mediu și schimbări climatice” ca și prioritate tematică de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară marchează implicarea mai activă a țării noastre în eforturile internaționale de combatere a schimbărilor climatice, precum și alinierea României la *Declarația OCDE privind integrarea adaptării la schimbările climatice în cooperarea internațională pentru dezvoltare*.

■ **Dezvoltare umană:**

- ✓ educație, formare profesională, locuri de muncă decente, sănătate, cultură, tineret;
- ✓ egalitate de șanse, protecția minorităților și a grupurilor vulnerabile;
- ✓ dezvoltarea instituțiilor sociale;
- ✓ cooperarea științifică.

Cooperarea internațională pentru dezvoltare în domeniile educație, cultură, știință, tineret și egalitate de șanse cu țările partenere este esențială pentru abordarea provocărilor globale existente și emergente. Schimbul de cunoștințe, politici și practici în aceste domenii încurajează inovarea reciproc avantajoasă și creează legături durabile între organizații și persoane. Încurajează, de asemenea, creșterea economică, prosperitatea socială și securitatea pe plan internațional.

¹ Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor din România, în calitate de autoritate publică centrală pentru protecția mediului, raportează informații cu privire la furnizarea de sprijin țărilor în curs de dezvoltare, în conformitate cu dispozițiile relevante ale Convenției-cadru a ONU privind schimbările climatice.





Din această perspectivă, România percepe sectorul educației drept element cheie pentru dezvoltarea sustenabilă a statelor partenere, fapt pentru care va continua să promoveze cu prioritate acest domeniu în cadrul propriilor politici de cooperare internațională pentru dezvoltare și să susțină, la nivel european și multilateral, importanța accesului cuprinzător și echitabil la educație și formare profesională de calitate drept precondiție pentru garantarea stabilității și a prosperității statelor partenere.

4.2. Priorități geografice

4.2.1. Regiuni prioritare

Principalele repere avute în vedere la stabilirea priorităților geografice de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară sunt reprezentate de prioritățile de politică externă ale României, complementaritatea politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a României cu unele inițiative regionale sau transfrontaliere, precum cele ale Uniunii Europene și NATO pentru Balcani, Sinergia Mării Negre, Strategia UE pentru Regiunea Dunării, Parteneriatul Estic, Procesul de Cooperare din Europa de Sud-Est, Consiliul Cooperării Regionale, Parteneriatul Uniunea Europeană - Uniunea Africană, precum și recomandările în materie ale ONU, Uniunii Europene și Comitetului de asistență pentru dezvoltare al OCDE.

Regiunea extinsă a Mării Negre și Balcanii de Vest, aflate în imediata vecinătate a țării noastre, constituie priorități geografice de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară în condițiile în care stabilitatea și prosperitatea în țările din zonele în cauză prezintă un interes deosebit pentru România.

Africa și Orientul Mijlociu reprezintă, de asemenea, priorități geografice de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară. Astfel, relațiile cu statele africane, în special cele din zona sub-sahariană, vor beneficia și de cadrul general al Strategiei Naționale pentru Africa „România - Africa: Parteneriat pentru viitor prin pace, dezvoltare și educație, un document-cadru de viziune”, precum și de dirijarea a 17% din asistența oficială pentru dezvoltare acordată anual de Ministerul Afacerilor Externe către statele de pe acest continent, prin derularea de proiecte înscrise sub egida *Platformei pentru Viitorul Africii prin Pace, Educație și Dezvoltare*.

4.2.2. Țări prioritare

Republica Moldova constituie o prioritate de prim rang a politicii externe a României, țara noastră susținând activ eforturile de integrare europeană a Republicii Moldova și programul de reforme democratice, în baza Parteneriatului Strategic pentru Integrarea Europeană a Republicii Moldova și având ca fundament comunitatea de limbă, istorie și cultură cu Republica Moldova, precum și viziunea spațiului comun din perspectiva integrării europene.

Astfel, Republica Moldova reprezintă beneficiarul principal al politicii României de cooperare internațională pentru dezvoltare, consolidarea *Fondului de Democratizare și Dezvoltare Sustenabilă pentru Republica Moldova*, prin sporirea fondurilor alocate pentru activitățile de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, constituind o prioritate a Guvernului României.

Activitățile de cooperare internațională pentru dezvoltare care vor fi derulate de România în Republica Moldova vor viza domeniul educației, consolidarea independenței mass-mediei, a caracterului pluralist și liber al acesteia, consolidarea societății civile, consolidarea rezilienței sectorului energetic, reforma și modernizarea administrației publice, lucrările publice și infrastructura, sănătatea, promovarea egalității de șanse, protecția minorităților și a grupurilor vulnerabile, dezvoltarea instituțiilor sociale, stimularea creșterii economice, afacerile interne, consolidarea statului de drept.

De asemenea, România va urmări ca proiectele de cooperare internațională pentru dezvoltare implementate în Republica Moldova să contribuie la eforturile de îmbunătățire a condițiilor de viață



ale tuturor cetățenilor Republicii Moldova, indiferent de zona geografică unde locuiesc, limba vorbită, confesiunea și orientarea politică, și ținând cont de obiectivul prioritar al integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană.

România s-a situat alături de Ucraina încă de la începutul războiului de agresiune al Federației Ruse, acționând în deplină solidaritate cu statul și poporul ucrainean. Susținerea demersurilor Ucrainei cu privire la integrarea europeană s-a aflat constant pe agenda de politică externă a României, justificând astfel prioritatea acordată Ucrainei în politica României de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară. Dată fiind situația actuală din Ucraina și implicarea substanțială a României în sprijinirea acesteia, susținerea acordată de statul român va rămâne una cuprinzătoare, utilizarea palierului de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară reconfirmând angajamentul diversificat al țării noastre în sprijinul Ucrainei.

Având în vedere experiența României de fost stat candidat la Uniunea Europeană, asistența bilaterală pentru Ucraina se va concentra pe reconstrucție și sprijinirea parcursului european al Ucrainei. În acest sens, sunt vizate domenii precum statul de drept, aplicarea și respectarea valorilor și principiilor Uniunii Europene, implementarea acordurilor de liber schimb cu Uniunea Europeană, reforma administrației publice, dezvoltarea socio-economică, consolidarea societății civile, reducerea riscurilor la dezastre și consolidarea managementului în caz de dezastre, educație și formare profesională, agricultura, siguranța alimentară, creșterea rezilienței, prevenirea și combaterea corupției și criminalității organizate.

Relațiile dintre România și Georgia cunosc o dinamică susținută a contactelor bilaterale și a cooperării concrete, pe fondul accelerării parcursului european și euroatlantic al Georgiei și a semnării Parteneriatului Strategic dintre cele două state. De asemenea, cooperarea sectorială în domenii precum energia, transporturile sau digitalizarea, atât în plan bilateral, cât și în formate multilaterale, conferă substanță dezvoltării relațiilor dintre România și Georgia.

Prioritizarea Georgiei în cadrul politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară reprezintă o dovadă de continuitate a sprijinului acordat de către România în contextul grav de securitate din regiunea Mării Negre, pe fondul agresiunii militare ruse din Ucraina și a conflictelor prelungite din regiunea Caucaz. Astfel, contribuția României va viza asistența pentru integrare europeană, racordarea la proiectele Uniunii Europene, reducerea riscurilor la dezastre și consolidarea managementului în caz de dezastre.

În Serbia vor fi vizate cu precădere domeniile aferente parcursului european al statului vecin, având ca obiectiv principal consolidarea proceselor de bună guvernare prin acordarea de expertiză și finanțare. Proiectele vizate vor urmări atât un impact socio-economic și transfrontalier semnificativ asupra creșterii calității nivelului de trai, cât și domeniile educațional, cultural și mediu.

În relația cu Albania este avută în vedere, cu prioritate, sprijinirea administrației publice locale, prin implementarea de proiecte relevante pentru eforturile de integrare europeană (inclusiv implementarea aquis-ului), care să genereze, totodată, oportunități pentru diversificarea și consolidarea cooperării bilaterale, cu precădere în domeniul economic, educațional și cultural.

Dezvoltarea cooperării cu Palestina pe diverse paliere face parte din angajamentul României de consolidare a instituțiilor palestiniene, obiectiv prioritar în această relație. În mod tradițional, România a contribuit de o manieră activă la procesul de consolidare instituțională și dezvoltare economică a Palestinei, în diverse domenii de interes pentru autoritățile de la Ramallah, ca parte a sprijinului tradițional pentru promovarea soluției celor două state, ca unică soluție viabilă pentru avansarea unei păci juste și de durată în Orientul Mijlociu.



Senegal este un stat stabil care se remarcă prin deschidere la reformă și dialog cu partenerii occidentali. Evoluțiile interne recente au demonstrat existența unei societăți civile robuste și a instituțiilor naționale capabile să gestioneze tensiunile interne.

Partener tradițional al României (și al Uniunii Europene) în Africa de Vest francofonă, Senegalul este deschis față de cooperarea cu partenerii externi pentru derularea de proiecte menite să contribuie la gestionarea provocărilor structurale socio-economice.

În pofida volatilității regionale, **Mauritania** este un stat stabil, partener esențial al Uniunii Europene și al NATO în arhitectura de securitate din regiunea Sahel, inclusiv în lupta împotriva fenomenului terorist și a migrației ilegale. În ultimii ani s-a constatat voința politică a autorităților mauritaniene de a întreprinde reforme care să contribuie la îmbunătățirea serviciilor de bază pentru cetățeni, la reducerea inechităților sociale și la asigurarea bunei guvernări; în acest context, susținerea partenerilor internaționali pentru agenda de reforme a Mauritaniei poate avea un real rol catalizator.

Tanzania este unul din statele africane sub-sahariene care au cunoscut o dezvoltare stabilă în ultimele decenii, devenind punct referențial pentru susținerea proceselor de stabilizare politică și securitară în Africa de Est. Statul tanzanian este un partener important în Africa și beneficiază de un prestigiu continental, cu o performanță în ceea ce privește respectarea drepturilor omului. Tanzania este în proces de revizuire a politicii sale externe, sens în care își extinde interesul către Europa de Est și caută să identifice parteneri cu care să dezvolte cooperări sectoriale, cu accent pe domeniul economic, inclusiv atragerea de investiții publice sau private. Din această perspectivă, există un interes deosebit pentru revitalizarea relației bilaterale cu România, consolidarea dialogului politic și realizarea de transferuri de expertiză în domeniul formării profesionale în sectoare precum IT, securitate cibernetică, orașe inteligente/smart, pescuit, medicină și farmacie.

Etiopia exercită un rol politic și operațional important în planul securității africane, cu precădere în Cornul Africii, fapt pentru care este un partener important al Uniunii Europene în regiune. În ultimii ani, Etiopia a cunoscut un parcurs impresionant, însă tranziția extrem de complexă necesită acompanierea atentă a comunității internaționale, inclusiv prin proiecte dedicate dezvoltării socio-economice a țării.

4.3. Teme transversale

Principalele teme transversale, care se intersectează în cadrul tuturor proiectelor și programelor României de cooperare internațională pentru dezvoltare, coincid, în mare parte, cu obiectivele care derivă din calitatea țării noastre de membru în Consiliul ONU pentru Drepturile Omului pentru perioada 2023-2025, respectiv: a) drepturile omului și libertăți fundamentale; b) egalitatea de gen; c) combaterea discriminării.

În egală măsură, evaluarea impactului programelor și proiectelor din domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare asupra mediului constituie o altă temă transversală a României, în conformitate cu *Recomandarea Consiliului (OCDE) privind evaluarea de mediu a proiectelor și programelor de asistență pentru dezvoltare*.

5. ASISTENȚA UMANITARĂ

ONU semnalează că nevoile umanitare au atins un nivel record în ultimii ani, situație determinată în mare măsură de reapariția conflictelor statale, combinată cu impactul schimbărilor climatice, degradarea mediului, creșterea populației globale, urgențele sanitare și guvernanta deficitară.

Astfel, Oficiul pentru Coordonarea Afacerilor Umanitare al ONU² a estimat că aproape 339 de

² OCHA, Global Humanitarian Overview 2023



milioane de persoane – 1 din 23 de persoane la nivel mondial – au nevoie de asistență umanitară în anul 2023, față de 274 de milioane în 2022.

Având în vedere aceste tendințe și provocări, România își propune să dea un nou impuls politicii sale în domeniul asistenței umanitare, astfel încât să poată aborda nevoile umanitare tot mai mari într-un mod mai eficace și, de asemenea, să sprijine crearea unui mediu mai favorabil furnizării de ajutor umanitar principal. Din această perspectivă, asistența umanitară a României se fundamentează pe o bază juridică solidă și pe un set de principii de bază și obiective comune și va continua să fie ghidată cu strictețe de principiile umanitare universale ale umanității, neutralității, imparțialității și independenței, așa cum sunt consacrate acestea în dreptul internațional.

În egală măsură, răspunsul umanitar al României va continua să respecte principiul de „a nu face rău” populațiilor afectate și mediului și va asigura o abordare adaptată la situațiile de conflict, astfel încât să nu amplifice accidental conflictele.

Natura crizelor umanitare devine din ce în ce mai complexă, ajungând la limita dintre asistența umanitară clasică și cooperarea internațională pentru dezvoltare. Astfel, crizele care necesită furnizarea de asistență umanitară durează mai mult în prezent și necesită o abordare multifacetată, situație care face necesară acordarea de asistență umanitară tradițională, imediată, precum și sprijin pentru dezvoltare pe termen lung pentru țările afectate de crize prelungite.

România va asigura coerența și complementaritatea între asistența umanitară, asistența oficială pentru dezvoltare și acțiunile de consolidare a păcii prin viitoarea aliniere la *Recomandarea privind triplul nex asistență umanitară - asistență oficială pentru dezvoltare - pace*³. În centrul acestei sinergii se va afla scopul primar de a reduce în mod eficient nevoile, riscurile și vulnerabilitățile populațiilor afectate, sprijinind eforturile privind prevenția. În acțiunile sale, România va ține cont de complementaritatea domeniilor umanitar și protecție civilă, atât în ceea ce privește prevenția și pregătirea pentru situații de urgență, cât și în intervenția post-criză.

Pe de altă parte, România va continua să susțină abordarea bazată pe consolidarea rezilienței. Cu alte cuvinte, acțiunile umanitare, răspunsul la dezastre și crize, precum și activitățile de reconstrucție vor fi completate prin proiecte de cooperare internațională pentru dezvoltare pe termen lung.

Asistența umanitară acordată de România va continua să se bazeze, în principal, pe doi piloni:

1. Furnizarea de asistență umanitară bilaterală prin intermediul instituțiilor naționale cu competențe în domeniu. Acțiunile vor consta în furnizarea de bunuri și materiale de primă necesitate și trimiterea de echipe de intervenție la dezastre, situație în care, după caz, Ministerul Afacerilor Externe va continua să colaboreze activ cu Ministerul Afacerilor Interne, prin **Departamentul pentru Situații de Urgență**.

Gestionarea situațiilor de urgență reprezintă un domeniu strategic pentru fiecare țară, iar România poate reprezenta un pol de expertiză în acordarea de asistență umanitară și protecție civilă. Sistemul de protecție civilă din România este deja recunoscut la nivel internațional ca fiind unul inovator prin prisma asigurării unei coordonări integrate a tuturor serviciilor de urgență la nivel național prin Departamentul pentru Situații de Urgență din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Astfel, țara noastră deține experiența și expertiza necesare pentru a contribui la consolidarea capacităților instituționale ale statelor partenere, de răspuns la situațiile de urgență și cele aferente protecției civile.

<https://reliefweb.int/report/world/global-humanitarian-overview-2023-enaresfr>

³ DAC Recommendation on the Humanitarian-Development-Peace Nexus, OECD/LEGAL/5019

<https://legalinstruments.oecd.org/public/doc/643/643.en.pdf>





2. Furnizarea de asistență umanitară prin intermediul organizațiilor multilaterale și partenerilor internaționali. Ministerul Afacerilor Externe va continua să coopereze cu agenții, fonduri și programe ale ONU, alte organizații internaționale, inclusiv organizații neguvernamentale, precum și agenții specializate ale Uniunii Europene și din statele membre ale Uniunii Europene.

În vederea furnizării flexibile, eficiente și pe termen lung a asistenței umanitare, va fi lansat un proces de revizuire a mecanismelor actuale de acordare a asistenței umanitare, precum și de stabilire a țărilor prioritare beneficiare de asistență umanitară și a criteriilor de selecție a acestora.

Astfel, procesul de evaluare a *Programului*, planificat a se derula la sfârșitul anului 2025, va include și propuneri de eficientizare a asistenței umanitare în conformitate cu aspectele sus-menționate.

6. INSTRUMENTE DE COOPERARE INTERNAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTARE ȘI ASISTENȚĂ UMANITARĂ

6.1. Asistența bilaterală

Prin intermediul asistenței bilaterale, România își propune să pună la dispoziția țărilor beneficiare instrumente de cooperare internațională pentru dezvoltare care să reflecte cererea, capacitatea și nivelul de dezvoltare ale partenerilor și, de asemenea, să contribuie la consolidarea relațiilor bilaterale.

Procesul de selectare a țărilor beneficiare va pune accent, în măsura posibilităților, pe cele din categoria *țărilor cel mai puțin dezvoltate* (LDC), respectiv categoria *țărilor cu venituri medii* (MIC). Astfel, România va contribui la îndeplinirea obiectivului de alocare a 0,20% din Venitul Național Brut al Uniunii Europene și al statelor membre pentru activități de asistență oficială pentru dezvoltare în țările cel mai puțin dezvoltate.

În măsura posibilităților, activitățile de cooperare internațională pentru dezvoltare derulate în țările prioritare se vor concentra doar pe două priorități tematice. Această abordare va favoriza un răspuns eficient la nevoile țării beneficiare, va facilita implementarea proiectelor de către instituții publice, private, ale societății civile și din mediul academic și, de asemenea, va dezvolta sinergii și vizibilitate pentru România în țara beneficiară.

Totodată, pentru fiecare țară prioritară se va urmări elaborarea unui program de cooperare internațională pentru dezvoltare, stabilit, de regulă, pentru o durată de patru ani, document care va include:

- prioritățile tematice de cooperare internațională pentru dezvoltare avute în vedere de România din perspectiva derulării de proiecte în țara beneficiară;
- obiectivele specifice urmărite;
- instrumentele de evaluare ex-ante / ex-post a proiectelor implementate, inclusiv din perspectiva impactului asupra mediului.

Programele în cauză ar urma să fie întocmite în baza dialogului cu instituțiile guvernamentale ale țărilor beneficiare, autoritățile locale, partenerii sociali și alte entități locale. De asemenea, vor lua în considerare avantajele comparative ale României, programarea comună a Uniunii Europene și a statelor membre ale Uniunii Europene (Inițiativele Echipa Europa) în materie de asistență oficială pentru dezvoltare în raport cu țările beneficiare, prioritățile statelor partenere și circumstanțele specifice ale acestora.

Totodată, vor fi menținute în atenție *țările aflate în situații de fragilitate*, în condițiile în care acestea generează majoritatea refugiaților și a persoanelor strămutate intern. În raport cu această din urmă categorie de țări, proiectele bilaterale de cooperare internațională pentru dezvoltare se vor axa, în



special, pe domenii importante și necesare pentru asigurarea redresării statelor în cauză, precum sectorul social, securitatea alimentară, pacea și prevenirea crizelor.

6.2. Asistența multilaterală

România va promova în mod pro-activ prioritățile naționale și expertiza proprie la nivel internațional, în special în cadrul Uniunii Europene și a organizațiilor internaționale selectate.

Instrumente disponibile la nivelul Uniunii Europene

Într-un mediu internațional caracterizat de consecințele războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, urmările pandemiei de COVID-19, precum și impactul deja vizibil al schimbărilor climatice, cooperarea internațională pentru dezvoltare rămâne o sursă majoră de susținere a țărilor celor mai sărace și continuă să joace un rol esențial în realizarea obiectivelor Agendei 2030. Uniunea Europeană și statele membre și-au menținut în anul 2022 statutul de cel mai mare furnizor de asistență oficială pentru dezvoltare la nivel mondial, confirmând poziția de lider al agendei globale pentru dezvoltare durabilă.

România apreciază că eforturile de cooperare pentru dezvoltare trebuie coordonate constant cu demersurile altor state membre UE și ale Uniunii Europene în ansamblu, cu scopul evitării dublării și al utilizării eficiente a avantajelor comparative. În acest sens, România va urmări respectarea principiului programării comune a cooperării pentru dezvoltare, participând activ la toate formatele de consultare în vederea implementării eficiente și coordonate a politicii de cooperare pentru dezvoltare a Uniunii Europene, conform Regulamentului NDICI - Global Europe, și contribuind cu expertiza proprie la dezvoltarea unor parteneriate solide cu țările în curs de dezvoltare, prin utilizarea coerentă a instrumentelor și programelor Uniunii Europene în materie.

Totodată, România va urmări participarea activă cu proiecte la *Inițiativele Echipa Europa*, cu scopul consolidării efortului comun european, în special în regiunile geografice, țările și domeniile prioritare stabilite prin prezentul *Program*.

În cadrul structurilor de guvernare ale Fondului European pentru Dezvoltare Durabilă + (FEDD+), România va continua să susțină de-o manieră constructivă utilizarea finanțării mixte și a instrumentelor financiare de-o manieră inovatoare, inclusiv cu scopul mobilizării exemplare a capitalului din sectorul privat, în completarea fondurilor publice limitate.

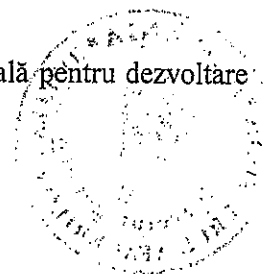
Instrumente disponibile la nivelul organizațiilor internaționale

România va coopera activ cu organizațiile internaționale care acționează în sinergie cu prioritățile și interesele naționale românești. Astfel, în baza experienței acumulate până în prezent, asistența oficială pentru dezvoltare acordată multilateral de România va fi dirijată, cu precădere, către Programul ONU pentru Dezvoltare (UNDP), Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF), Programul Alimentar Mondial (WFP) și Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR).

România va continua să fie activă în cadrul Asociației Internaționale pentru Dezvoltare, parte a Grupului Băncii Mondiale, având astfel oportunitatea de a sprijini activitățile de asistență oficială pentru dezvoltare asumate de țara noastră prin intermediul unei asistențe de tip multilateral derulate de o instituție cu o vastă experiență în acest domeniu.

În egală măsură, România va continua să coopereze strâns cu Comitetul de asistență pentru dezvoltare al OCDE.

În forurile multilaterale, România va susține politicile de cooperare internațională pentru dezvoltare care contribuie eficient și transparent la reducerea sărăciei și a inegalităților.





6.3. Cooperarea cu instituțiile publice din România

În conformitate cu prevederile legale, *Comitetul consultativ* va continua să asigure unitatea planificării strategice și stabilirea consensuală a priorităților geografice și tematice în politica de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a României.

Din această perspectivă, Ministerul Afacerilor Externe, în calitate de coordonator al politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a României, va acționa pentru implementarea *Programului* de către autoritățile administrației publice centrale și locale, încadrarea acțiunilor de cooperare internațională pentru dezvoltare derulate de către respectivele autorități în prioritățile tematice și geografice, precum și în temele transversale, urmând să conducă la sporirea eficienței și coerenței politicii naționale de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, precum și la consolidarea profilului strategic al țării noastre în materie.

În egală măsură, Ministerul Afacerilor Externe va încuraja utilizarea de către autoritățile administrației publice centrale și locale a viitoarei platforme digitale integrate, aspect care va permite o informare în timp real asupra proiectelor de cooperare internațională pentru dezvoltare derulate.

Folosirea cât mai largă a platformei digitale integrate va constitui și o modalitate de conștientizare, la nivelul autorităților centrale și locale, a importanței tot mai mari a cooperării internaționale pentru dezvoltare, precum și de atragere de noi parteneri din sectoarele neguvernamental și privat.

6.4. Cooperarea cu societatea civilă și mediul academic

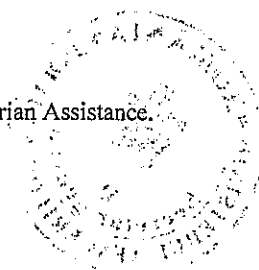
Participarea activă a societății civile și a mediului academic la activitățile de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară va contribui la implementarea deplină a Agendei 2030 a ONU și, în general, la dezvoltarea durabilă incluzivă. Aceasta este și mai necesară în perioade de crize globale multiple, ca de exemplu războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, creșterea ulterioară a prețurilor la alimente și energie, precum și consecințele pandemiei de COVID-19. Prin urmare, este necesară consolidarea capacității societății civile și a mediului academic de participare la politica României de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară.

Din perspectiva cooperării cu societatea civilă și mediul academic, Ministerul Afacerilor Externe, în calitate de coordonator al politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a României, se va ghida după recomandarea în materie⁴ a Comitetului de asistență pentru dezvoltare al OCDE, document care oferă un cadru comun de acțiune pentru furnizorii de cooperare internațională pentru dezvoltare în activitățile derulate în parteneriat cu societatea civilă, bazat pe trei piloni interconectați: a) respectarea, protejarea și promovarea spațiului civic; b) sprijinirea societății civile și colaborarea cu aceasta; c) stimularea eficienței, transparenței și responsabilizării organizațiilor neguvernamentale.

În acest sens, Agenția de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare va continua să organizeze apeluri competitive pentru acordarea de granturi societății civile în cadrul mecanismului de cooperare internațională pentru dezvoltare și, de asemenea, va acorda finanțări nerambursabile persoanelor fizice sau juridice cu scop lucrativ fără scop patrimonial.

De asemenea, Agenția de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare va continua să finanțeze misiuni temporare de transfer de expertiză către statele beneficiare de asistență oficială pentru dezvoltare stabilite de către OCDE, prin intermediul *Fondului de mobilitate pentru experți*, mecanism care are ca obiectiv facilitarea mobilității experților.

⁴ DAC Recommendation on Enabling Civil Society in Development Co-operation and Humanitarian Assistance.
<https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-5021>





6.5. Cooperarea cu mediul privat

Mediul privat poate juca un rol proeminent în îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă, companiile, investitorii, fondurile de investiții, organizațiile de comerț etc. fiind în măsură să ofere soluții durabile, cunoștințe și finanțare pentru a aborda și identifica soluții complexe la provocările globale în materie de cooperare internațională pentru dezvoltare.

De asemenea, oferă noi oportunități pe piața muncii pentru localnici, facilitează transferul de expertiză și, totodată, contribuie la îmbunătățirea mediului de afaceri din țările partenere.

Din această perspectivă, implicarea mediului privat din România în politica de cooperare internațională pentru dezvoltare se poate realiza *direct* (de exemplu, prin crearea de locuri de muncă în țările beneficiare, cu efecte pozitive – directe și indirecte – asupra condițiilor de viață ale populației) sau *indirect* (de exemplu, prin stabilirea de parteneriate de afaceri pe plan local).

În acest sens, pentru a încuraja participarea mediului privat în activitățile de cooperare internațională pentru dezvoltare, Agenția de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare va sprijini, începând cu anul 2024, realizarea de *studii preinvestiționale*, prin intermediul *Planurilor anuale de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară* elaborate de Ministerul Afacerilor Externe. Astfel, vor fi acordate granturi pentru finanțarea activităților de pregătire a fazei preinvestiționale din cadrul proiectelor de investiții (studii de oportunitate, studiul de pre-fezabilitate, studiul de fezabilitate, raportul de evaluare etc.), în mod ideal cu participarea experților și companiilor din România. În egală măsură, noul mecanism va permite beneficiarilor să aibă asigurată finanțarea pentru faza de pregătire a proiectelor de investiții.

Agenția de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare stabilește, prin norme interne, mecanismul de cofinanțare pentru proiectele de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară derulate cu mediul privat.

6.6. Cooperarea triumphiulară

România este dedicată consolidării *Parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă*⁵, sens în care susține cooperarea triumphiulară⁶ și acționează pentru identificarea de oportunități de colaborare în acest format.

De asemenea, România urmărește promovarea coordonării cu parteneri care au expertiză și resurse pentru gestionarea crizelor curente, generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, de pandemia de COVID-19 și de impactul schimbărilor climatice, în principal agențiile de profil din statele membre ale Uniunii Europene.

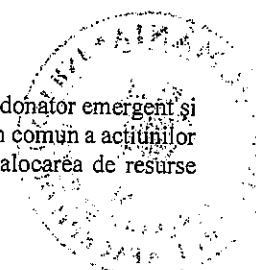
7. RESURSE BUGETARE

Vor fi depuse eforturi pentru majorarea progresivă a cuantumului asistenței oficiale pentru dezvoltare acordate de țara noastră, în funcție de capacitatea de susținere a economiei naționale, având ca obiectiv țintă atingerea cifrei de 0,33% din Venitul Național Brut la nivelul anului 2030, conform angajamentelor asumate de țara noastră la nivel european.

Africa reprezintă o prioritate geografică de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a României. În acest sens, 17% din asistența oficială pentru dezvoltare acordată anual de Ministerul Afacerilor Externe va fi destinată statelor de pe acest continent, prin derularea de proiecte

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52002DC0082>

⁶ Cooperarea triumphiulară reprezintă un parteneriat de dezvoltare între cel puțin o țară beneficiară, un donator emergent și un donator tradițional sau o organizație multilaterală în scopul planificării, finanțării și implementării în comun a acțiunilor de cooperare internațională pentru dezvoltare. Sprijinul poate include atât asistență tehnică, cât și alocarea de resurse financiare.





înscrise sub egida *Platformei pentru Viitorul Africii prin Pace, Educație și Dezvoltare*.

De asemenea, Ministerul Afacerilor Externe va continua să acorde o importanță specială activităților de asistență umanitară, acestea urmând să fie bugetate corespunzător în *Planurile anuale de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară*.

Totodată, Ministerul Afacerilor Externe va folosi instrumente care să permită un răspuns rapid la situațiile de criză și nevoile statelor beneficiare.

8. ASIGURAREA VIZIBILITĂȚII ACȚIUNILOR DE COOPERARE INTERNAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTARE ȘI ASISTENȚĂ UMANITARĂ

Creșterea gradului de conștientizare și a cunoștințelor despre cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară este importantă din mai multe rațiuni. Astfel, în plan intern, presiunile fiscale și „competiția” între cerințele naționale și cele destinate acțiunilor internaționale au ca efect apariția de întrebări din partea societății cu privire la utilizarea resurselor publice, aspect care face necesară consolidarea încrederii publicului, la nivel național, față de derularea de proiecte de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară. În plan extern este necesară sporirea încrederii între diferiții parteneri implicați în cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, consecință a varietății mari a participanților (donatori bilaterali tradiționali și emergenți, organizații multilaterale, societatea civilă, mediul privat, filantropi etc.) și a faptului că modificarea rapidă a configurațiilor geopolitice influențează major procesul de stabilire de noi parteneriate.

Din aceste perspective, vor avea prioritate diseminarea informațiilor și activitățile de comunicare și educație destinate încurajării dialogului deschis și sporirii transparenței politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a României. Astfel, vor fi avute în vedere următoarele măsuri:

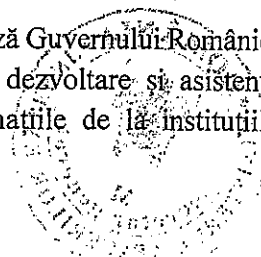
- diseminarea activă de informații în mediul online, inclusiv prin intermediul viitoarei platforme digitale integrate, de natură să permită publicului vizualizarea modalităților de implementare a politicii României de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, proiectele derulate urmând să fie clasificate în funcție de țările beneficiare, prioritățile tematice, temele transversale etc.;
- derularea de activități de educație în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare, prin acordarea de burse de studiu și burse de cercetare în domeniu;
- lansarea de campanii publice de informare (TV sau în mediul online) pe tema cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare.

9. MONITORIZARE, RAPORTARE ȘI EVALUARE

Ministerul Afacerilor Externe va urmări îmbunătățirea continuă a proceselor de monitorizare, raportare și evaluare a activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară derulate de către autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și de către instituțiile subordonate. În acest sens, dezvoltarea unei platforme digitale integrate în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare va facilita atingerea acestui obiectiv.

În evaluarea acțiunilor din domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare, Ministerul Afacerilor Externe va utiliza criteriile de evaluare definite de către Comitetul de asistență pentru dezvoltare al OCDE, respectiv relevanța, coerența, eficacitatea, eficiența, impactul și durabilitatea activităților.

În conformitate cu Legea nr. 213/2016, Ministerul Afacerilor Externe raportează Guvernului României activitățile realizate în cadrul politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, finanțate din fonduri publice. De asemenea, colectează informațiile de la instituțiile





naționale implicate și informează organizațiile internaționale specializate cu privire la acțiunile întreprinse de România în cadrul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare.

Cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistența umanitară a României se reflectă preponderent prin intermediul asistenței oficiale pentru dezvoltare. În calitate de membru al Uniunii Europene, respectiv de *participant* la Comitetul de asistență pentru dezvoltare al OCDE, România, prin Ministerul Afacerilor Externe, raportează anual asistența oficială pentru dezvoltare acordată statelor partenere.

De asemenea, începând cu anul 2019, România raportează și date aferente TOSSD⁷ (Total Official Support for Sustainable Development – *sprijinul oficial total pentru dezvoltare durabilă*), ca parte integrantă a raportării anuale a asistenței oficiale pentru dezvoltare către Comitetul de asistență pentru dezvoltare al OCDE. Pe termen mediu, Ministerul Afacerilor Externe va lua în calcul adoptarea unor măsuri corespunzătoare în cadrul de raportare națională care să favorizeze evidențierea contribuțiilor care se încadrează în categoria TOSSD.

Evaluarea *Programului*, planificată pentru sfârșitul anului 2025, va permite actualizarea acestuia inclusiv în eventualitatea modificării situației sociale și politice dintr-o anumită regiune/țară prioritară sau a adoptării de noi strategii/acte normative în materie (la nivel național sau internațional, de exemplu ONU, Uniunea Europeană sau OCDE).

⁷ TOSSD reprezintă standardul internațional care măsoară întreaga gamă de resurse destinate promovării dezvoltării durabile în statele în curs de dezvoltare, toate fluxurile oficiale – asistență oficială pentru dezvoltare și non-asistență oficială pentru dezvoltare –, precum și cele private care sunt mobilizate prin intermediul mijloacelor oficiale.



